

Detta dokument är endast avsett som dokumentationshjälpmedel och institutionerna ansvarar inte för innehållet

► **B**

RÅDETS DIREKTIV

av den 25 juli 1985

om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om skadeståndsansvar för produkter med säkerhetsbrister

(85/374/EEG)

(EGT L 210, 7.8.1985, s. 29)

Ändrat genom:

	Officiella tidningen			
	nr	sida	datum	
► M1	Europaparlamentets och Rådets direktiv 1999/34/EG av den 10 maj 1999	L 141	20	4.6.1999

**RÅDETS DIREKTIV****av den 25 juli 1985****om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar
om skadeståndsansvar för produkter med säkerhetsbrister**

(85/374/EEG)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS RÅD HAR ANTAGIT DETTA
DIREKTIV

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska ekonomiska gemenskapen, särskilt artikel 100 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag ⁽¹⁾,med beaktande av Europaparlamentets yttrande ⁽²⁾,med beaktande av Ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ⁽³⁾, och

med beaktande av följande:

Medlemsstaternas rättsregler om tillverkarens ansvar för skada orsakad av en defekt i hans produkter måste närmas till varandra eftersom nuvarande skillnader kan snedvrída konkurrensförhållandena och påverka varuflödet inom den gemensamma marknaden samt leda till olika grader av skydd av konsumenterna mot skada på deras hälsa eller egendom orsakad av en produkt med säkerhetsbrister.

Ett strikt ansvar för tillverkaren är det enda sättet att uppnå en fullgod lösning av det problem som kännetecknar nutidens fortlöpande tekniska utveckling och som består i en rättvis fördelning av de risker som den moderna tekniska produktionen medför.

Det strikta ansvaret bör endast omfatta industriellt framställda lösa saker. Det är därför lämpligt att undanta ansvar för jordbruksvaror och jaktprodukter utom då de undergått sådan bearbetning av industriell karaktär som kan orsaka en defekt i produkterna. Ansvaret enligt detta direktiv bör också gälla lösa saker som används vid uppförandet av fast egendom eller som infogas i sådan egendom.

Konsumentskyddet kräver att alla tillverkare som varit inblandade i tillverkningsprocessen bör göras ansvariga om den slutprodukt, den komponent eller det råmaterial de levererat haft säkerhetsbrister. Av samma skäl bör ansvaret utsträckas till dem som importerar produkter till gemenskapen och dem som med sitt namn, varumärke eller annat kännetecken presenterar sig som tillverkare eller som levererar en produkt vars tillverkare inte kan identifieras.

När flera personer bär ansvar för samma skada kräver konsumentskyddet att den skadelidande kan kräva vem som helst av dem på full ersättning för skadan.

Till skydd för konsumenterna och deras egendom bör bristfälligheten hos en produkt inte bestämmas med hänsyn till produktens brukbarhet utan till bristen på den säkerhet som allmänheten har rätt att vänta sig. Vid bedömningen av säkerheten bortses från sådan felaktig användning av produkten som under rådande omständigheter inte kan anses rimlig.

En rättvis riskfördelning mellan den skadelidande och tillverkaren innebär att tillverkaren bör kunna gå fri från ansvar om han bevisar att det föreligger vissa omständigheter som befriar honom från ansvar.

Konsumentskyddet kräver att tillverkarens ansvar inte påverkas av någon handling eller underlåtenhet av andra personer som har medverkat till skadan. Dock kan hänsyn tagas till medvållande från den skadelidande så att ansvaret begränsas eller bortfaller.

⁽¹⁾ EGT nr C 241, 14.10.1976, s. 9 och EGT nr C 271, 26.10.1979, s. 3.

⁽²⁾ EGT nr C 127, 21.5.1979, s. 61.

⁽³⁾ EGT nr C 114, 7.5.1979, s. 15.

▼B

Konsumentskyddet kräver att ersättning skall lämnas vid personskada samt vid skada på egendom. I det senare fallet skall ersättningen dock begränsas till saker för privat användning eller konsumtion och beräknas med avdrag för en självrisk på ett fast belopp i syfte att undvika tvister i ett alltför stort antal fall. Detta direktiv berör inte ersättning för sveda och värk och annan ideell skada som kan ersättas enligt den lagstiftning som är tillämplig på fallet.

En enhetlig preskriptionstid för att väcka talan om ersättning är i både den skadelidandes och tillverkarens intresse.

Produkter åldras med tiden, högre säkerhetskrav utvecklas och vetenskap och teknik gör framsteg. Det skulle därför inte vara skäligt att göra tillverkaren ansvarig för säkerhetsbrister i hans produkt under obegränsad tid. Ansvaret bör därför upphöra efter en skälig tidrymd utan att detta berör mål som redan väckts.

För att uppnå ett verksamt konsumentskydd bör inte tillverkarens ansvar gentemot den skadelidande kunna inskränkas genom avtal.

Enligt medlemsstaternas rättsordningar kan en skadelidande ha rätt till skadestånd på grundval av ansvar i kontraktsförhållanden eller på grundval av annat ansvar utanför kontraktsförhållanden än som föreskrivs i detta direktiv. I den mån dessa bestämmelser också är ägnade att uppnå ett verksamt konsumentskydd bör de inte beröras av detta direktiv. I den mån ett verksamt konsumentskydd på läkemedelsområdet också redan uppnåtts i en medlemsstat enligt ett särskilt ansvarssystem bör på samma sätt krav på grundval av denna ordning kunna väckas också i fortsättningen.

I den utsträckning ansvar för atomskada redan är täckt i tillräcklig utsträckning genom lämpliga specialregler i alla medlemsstaterna, har det varit möjligt att utesluta skador av detta slag från tillämpningsområdet för detta direktiv.

Att jordbruksråvaror och jaktprodukter uteslutits från direktivets tillämpningsområde kan i vissa medlemsstater, mot bakgrund av behovet av konsumentskydd, uppfattas som en otillbörlig inskränkning i detta; en medlemsstat bör därför kunna utsträcka ansvaret till att omfatta också sådana produkter.

Möjligheten för en tillverkare att gå fri från ansvar om han bevisar att det vetenskapliga och tekniska vetandet vid den tidpunkt då han satte produkten i omlopp inte var sådant att en defekt kunde upptäckas kan i vissa medlemsstater av liknande skäl uppfattas som en otillbörlig inskränkning i konsumentskyddet. Medlemsstaterna bör därför i sin lagstiftning kunna bibehålla bestämmelser om eller genom ny lagstiftning föreskriva att en sådan ansvarsbefriande omständighet inte är tillåten. Om denna avvikelse införs genom ny lagstiftning skall den dock vara underkastad ett frysningförfarande inom gemenskapen i syfte att om möjligt stärka skyddet inom gemenskapen på ett enhetligt sätt.

Mot bakgrund av de flesta medlemsstaternas rättstraditioner är det olämpligt att fastställa ett beloppsmässigt tak för tillverkarens strikta ansvar. Eftersom det emellertid finns olika traditioner förefaller det möjligt att tillåta att en medlemsstat avviker från principen om obegränsat ansvar och föreskriver en begränsning av tillverkarens totala ansvar för personskada orsakad av identiskt lika produktexemplar med samma säkerhetsbrist, förutsatt att denna begränsning fastställs på en tillräckligt hög nivå för att garantera ett fullgott konsumentskydd och en riktig funktion hos den gemensamma marknaden.

Genom detta direktiv kan för närvarande ingen fullständig harmonisering uppnås men det öppnar vägen för en mera omfattande harmonisering. Rådet behöver därför med jämna mellanrum få rapporter från kommissionen om tillämpningen av detta direktiv, eventuellt med förslag om lämpliga åtgärder.

I detta avseende är det särskilt viktigt att de delar av direktivet som avser medlemsstaternas möjligheter till avvikelser granskas på nytt vid utgången av en period som bör vara tillräckligt lång för att det skall bli möjligt att samlas in praktiska erfarenheter av den inverkan som dessa

▼B

undantag haft på skyddet av konsumenterna och den gemensamma marknadens funktion.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Tillverkaren skall vara ansvarig för skador som orsakas av en defekt i hans produkt.

▼M1*Artikel 2*

I detta direktiv avses med *produkt* varje lös sak, även om den infogats i annan lös eller fast egendom. Begreppet *produkt* inbegriper även elektricitet.

▼B*Artikel 3*

1. Med *tillverkare* avses den som framställer en slutprodukt, en råvara eller en komponent och var och en som genom att sätta sitt namn, varumärke eller något annat kännetecken på produkten utger sig för att vara den som tillverkat den.
2. Utan att tillverkarens ansvar berörs skall den som för försäljning, uthyrning, leasing eller annan form av distribution inom ramen för sin näringsverksamhet importerar en produkt till gemenskapen betraktas som tillverkare i detta direktivs mening och skall vara ansvarig som en tillverkare.
3. När tillverkaren av produkten inte kan identifieras skall varje leverantör av produkten betraktas som tillverkare av den om han inte inom skälig tid meddelar den skadelidande vem tillverkaren eller den person som levererat produkten till honom är. Detsamma skall gälla för en importerad produkt, även om tillverkarens namn är angivet, om den i punkt 2 nämnda importörens identitet inte framgår av produkten.

Artikel 4

Den skadelidande måste kunna bevisa skadan, defekten och orsakssambandet mellan defekten och skadan.

Artikel 5

När två eller flera personer som en följd av bestämmelserna i detta direktiv är ansvariga för samma skada skall de vara solidariskt ansvariga utan att bestämmelser i nationell lagstiftning om regressrätt berörs.

Artikel 6

1. En produkt har en säkerhetsbrist när den inte ger den säkerhet som en person har rätt att vänta sig med hänsyn till alla omständigheter, däribland
 - a) presentationen av produkten,
 - b) den användning av produkten som skäligen kunnat förväntas,
 - c) tidpunkten då produkten satts i omlopp.
2. En produkt skall inte betraktas som defekt endast därför att en bättre produkt har satts i omlopp senare.

Artikel 7

Tillverkaren skall inte vara ansvarig enligt detta direktiv om han bevisar

- a) att han inte satt produkten i omlopp, eller
- b) att det med hänsyn till omständigheterna är sannolikt att den defekt som orsakat skadan inte förelåg när produkten sattes i omlopp av honom eller att defekten uppstått senare, eller

▼B

- c) att produkten varken framställts av honom för försäljning eller annan form av distribution i ekonomiskt syfte eller framställts eller distribuerats av honom inom ramen för en näringsverksamhet, eller
- d) att defekten beror på att produkten måste överensstämma med tvingande föreskrifter utfärdade av offentliga myndigheter, eller
- e) att det vetenskapliga och tekniska vetandet vid den tidpunkt då han satte produkten i omlopp inte var sådant att det var möjligt att upptäcka defekten, eller
- f) att defekten, när det är fråga om en tillverkare av en komponent, kan tillskrivas utformningen av den produkt i vilken komponenten har infogats eller de instruktioner som produktens tillverkare lämnat.

Artikel 8

1. Om inget annat framgår av bestämmelserna i nationell lagstiftning om regressrätt skall inte tillverkarens ansvar begränsas när skadan orsakats både av en defekt i produkten och genom en handling eller underlåtenhet av tredje man.
2. Tillverkarens ansvar kan med hänsyn till alla omständigheter begränsas eller bortfalla när skadan orsakas både av en defekt i produkten och genom medvållande av den skadelidande eller annan person som den skadelidande ansvarar för.

Artikel 9

Med *skada* i artikel 1 avses

- a) personskada, inklusive dödsfall,
- b) skada på eller förstörelse av någon annan sak än själva den defekta produkten med avdrag för en självrisk på 500 ECU, förutsatt att saken
 - 1) är av en typ som normalt är avsedd för privat användning eller konsumtion, och
 - 2) använts av den skadelidande huvudsakligen för hans eget privata bruk eller konsumtion.

Denna artikel berör inte nationella bestämmelser om ideell skada.

Artikel 10

1. Medlemsstaterna skall i sin lagstiftning föreskriva att en preskriptionstid av tre år skall gälla för talan om ersättning för skada enligt detta direktiv. Preskriptionstiden skall börja löpa från den dag då käranden fick kännedom om eller skäligen borde ha fått kännedom om skadan, defekten och tillverkarens identitet.
2. Medlemsstaternas lagar om preskriptionsavbrott skall inte påverkas av detta direktiv.

Artikel 11

Medlemsstaterna skall i sin lagstiftning föreskriva att den skadelidandes rättigheter enligt detta direktiv skall upphöra efter en period av tio år från den dag då tillverkaren satte den produkt som orsakat skadan i omlopp, såvida inte den skadelidande under mellantiden väckt talan mot tillverkaren.

Artikel 12

Tillverkarens ansvar gentemot den skadelidande enligt detta direktiv får inte inskränkas eller uteslutas genom en bestämmelse som begränsar hans ansvar eller undantar honom från ansvar.

Artikel 13

Detta direktiv inverkar inte på sådana rättigheter som en skadelidande kan ha enligt rättsreglerna om ansvar i eller utanför avtalsförhållanden eller enligt ett särskilt ansvarssystem som gäller när direktivet anmäls.

▼B*Artikel 14*

Detta direktiv är inte tillämpligt på skador som uppstår genom en atomolycka och som täcks av internationella konventioner som medlemsstaterna har ratificerat.

Artikel 15

1. Varje medlemsstat får

▼M1**▼B**

b) avvika från bestämmelserna i artikel 7 e och i sin lagstiftning bibehålla eller i enlighet med det förfarande som angetts i punkt 2 nedan föreskriva att tillverkaren skall vara ansvarig även om han bevisar att det vetenskapliga och tekniska vetandet vid den tidpunkt då han satte produkten i omlopp inte var sådant att en defekt kunde upptäckas.

2. Den medlemsstat som önskar vidta den åtgärd som angetts i punkt 1 b skall till kommissionen översända texten till den föreslagna åtgärden. Kommissionen skall underrätta de övriga medlemsstaterna om denna.

Den berörda medlemsstaten skall avstå från att vidta den föreslagna åtgärden under en period av nio månader efter det att kommissionen underrättats; detta under förutsättning att kommissionen inte under mellantiden föreslagit rådet att ändra detta direktiv i den tillämpliga frågan. Om emellertid kommissionen inte inom tre månader efter det att den mottagit nämnda meddelande underrättar den berörda medlemsstaten om att den avser att inge ett sådant förslag till rådet får medlemsstaten omedelbart vidta åtgärden.

Om kommissionen inom ovannämnda nio månader till rådet inger ett sådant förslag till ändring av detta direktiv skall den berörda medlemsstaten avstå från att vidta den föreslagna åtgärden under en period av ytterligare arton månader från den dag då förslaget inges.

3. Tio år efter dagen för anmälan av detta direktiv skall kommissionen till rådet inge en rapport om hur domstolarnas utslag med tillämpning av artikel 7 e och punkt 1 b i denna artikel inverkat på konsumentskyddet och den gemensamma marknadens funktion. Mot bakgrund av denna rapport skall rådet på förslag av kommissionen och i enlighet med artikel 100 i fördraget besluta huruvida artikel 7 e skall upphävas.

Artikel 16

1. Medlemsstaterna får föreskriva att en tillverkares totala ansvar för personskada, inklusive dödsfall, som orsakas av identiskt lika produktexemplar med samma defekt skall vara begränsat till ett belopp som inte får vara lägre än 70 miljoner ecu.

2. Tio år efter dagen för anmälan av detta direktiv skall kommissionen till rådet inge en rapport om hur tillämpningen av den beloppsmässiga begränsningen av ansvaret i de medlemsstater som använt den möjlighet som medgivits i punkt 1 inverkat på konsumentskyddet och den gemensamma marknadens funktion. Mot bakgrund av denna rapport skall rådet på förslag av kommissionen och i enlighet med artikel 100 i fördraget besluta huruvida punkt 1 skall upphävas.

Artikel 17

Detta direktiv skall inte tillämpas på produkter som satts i omlopp före den dag då bestämmelserna enligt artikel 19 träder i kraft.

▼B*Artikel 18*

1. Med ecu avses i detta direktiv den enhet som fastställts i rådets förordning (EEG) nr 3180/78 ⁽¹⁾ med ändring enligt rådets förordning (EEG) nr 2626/84 ⁽²⁾ Motsvarigheten i nationell valuta skall första gången beräknas efter den omräkningskurs som gäller den dag då detta direktiv antas.
2. Rådet skall vart femte år på förslag av kommissionen se över och om så behövs med hänsyn till den ekonomiska och monetära utvecklingen i gemenskapen revidera beloppen i detta direktiv.

Artikel 19

1. Medlemsstaterna skall sätta i kraft de lagar och andra författningar som krävs för att följa detta direktiv senast tre år från dagen för anmälan av detta direktiv. De skall omedelbart underrätta kommissionen om dessa ⁽³⁾.
2. Det förfarande som angetts i artikel 15.2 skall tillämpas från dagen för anmälan av detta direktiv.

Artikel 20

Medlemsstaterna skall till kommissionen överlämna texterna till centrala bestämmelser i nationell lagstiftning som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

Artikel 21

Kommissionen skall vart femte år överlämna till rådet en rapport om tillämpningen av bestämmelserna i detta direktiv och vid behov föreslå lämpliga åtgärder.

Artikel 22

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

⁽¹⁾ EGT nr L 379, 30.12.1978, s. 1.

⁽²⁾ EGT nr L 247, 16.9.1984, s. 1.

⁽³⁾ Detta direktiv anmäldes hos medlemsstaterna den 30 juli 1985.